

littere onerosi videbantur Nationi, Oddano Secretarum Proiectis de prepa-
sania Tzech Exemplarum, littere potym ab utringq; podpisane.
Septio soluta in crastinum na dziesiq; t;.

Articulus Circumscriptionis.

*Correctius vi-
deatur in Tra-
ctatu*

Et quoniam Ordines Republica unacum Sa^{ta} M^{te}. facto Regulamine a
novo computu Exercituum constituto, in Regno et MD. Litt^{ta} immediatam curam
Militia regulariter solvenda, alenda, sustentanda ac conservanda, iuxta Sepa-
rationes per Palatinatus, Terras et Districtus, Ordinationemq; reversivam, eo
nomine exnunc confectum in se susceperunt, Supremis vero Ducibus, et Camp-
Ducteribus utriusq; Gentis, non nisi solum Usu gladij, Jusq; ex Decreto et
Imperio Republica bellandi, ac limites Patrios custodiendi et defendendi, con-
tra quosvis hostes et Invasores, eoq; intuitu Mandata, vulgo Ordynanse ad
Militiam tantum dandi reliquerunt, ideo ab hinc Supremis Ducibus et Camp-
Ducteribus Regni Poloniae et MD Litt^{ta} tam pronunc existentibus, quam de
inde Succeedentibus assignationes prorsus ulla, tum pro Stipendijs vulgi na
Fastugi alias Soldy, quam pro Stativis, Locationibus et Consistentijs vulgo
Lete, deniq; pro subsidio seu Contributione Hybernali vulgo na Hiberny
alias na Pleb Limow, pro Vecigalibus pecuniarijs vulgo Kelpene, Duilla-
rijjs vulgo Copow, Judaicis, vulgo Pogtowne Sydewskie, tum Lystharum
vulgo Pogtowne Tatarokie, nec non pro Menopolio Tabai, sub quocunq; demum
Titulo vel preteatu etiam necessitatis inevitabilis aut indispensabilis dire-
cte vel indirecte extradere, atq; Commissionem seu Distributionem Hyberna-
lem que in perpetuum abrogatur per se, vel per alios exercere multo ma-
gis lineas, vulgo Kantony, Divisiones distinctas firmare, Regimentarios
cum ijs mittere, neq; per vindictam vel odiu alicujus persone, in Bonis ejus
Castra metari, ac quasunq; Exactiones per illos vel alios vulgo za Palerami
extorquere aut aggravare Populum, deniq; computum per Sa^{ta} M^{te}. et Or-
dines Regni factam immutare, supernumeraria Vexilla, aut supernu-
merarios Milites, Equos et pericines augere, Officiales Prolicos cum pre-
judicio Nationalistarum secundum Pacta Conventa contra Leges Patrias
admittere, laudata tributa et Solutionem Exercitus in depressionem aequi-
tatis denegare amplius non licebit, idq; sub penis perduellionis ac puniti-
onis Officiorum, tum refusionis damnorum ipso facto incurrendis
in Judicijs tam per presentem Tractatum constitutis, quam Tribunalis
Regni et MD Litt^{ta} nec non castrensibus in quocunq; Palatinatu vel

284 122

Districi ad instantiam a iuris vindicandis et irrogandis. In super Vi-
gere et Authuritate ejusdem Tractatus stabilium et decretum est, quod iam
moderni Supremi Duces et Campi Ductores utriusq. Gentis circa receptionem Regimi-
nis super Exercitus, Rotha speciali in fine hujus Tractatus apposita, Sucedentes
vero in posterum Rotha etiam exnunc sibi praescripta circa adeptionem Ministe-
riorum suorum, sub amissione eorundem, semper Juramentum explere tenebun-
tur. Sua Ministeria posthac vacantia per S. R. M. tem non nisi in Comitibus ad
Vota Senatus et ad instantiam Nuntiorum Terrestrium, bene meritis de Repu-
blica, Terrigenis, bene possessionatis et capaubus conferentur. In casum vero
mortis utriusq. Ducis in una Gente ante incedentiam Comitiorum non adeo
proximam, Regimentarium temporaneum ad Sacram Legiam Majesta-
tem instituere spectabit.

di 7. Obnis. Laesta sessa od utozenia Proiectu Juramentorum Hetmanom tali terazniey-
szym circa receptionem Wtadzy nad Woyskiem iaku y przyszlym przy odbiera-
niu Butaw ktore czytano immediatē.

Przy czytaniu rozni się do nich pro sensu tuo przymawiali osobliwie gdy przyszło
do tego Punktu gdzie Hetmani obligantur dae baczenie aby dissidentes Officiali
nie byli plures in Exercitu niz Catholici etc. Dato się Im Panu Obersterleytnan-
torvi Rezykliemu y Im Panu Generatcwi Pulzerowi dissidentibus, ze per hunc am-
biguum Titulum cale wszyscy dissidentes od Szaz excluduntur, azatym dopemi-
nali się aby expressis terminis do tozono ze excludi nie powinni etc.

Popart ich Im Panu Feld Marszałek allegando ze Lex de Pace dissidentium y Jura-
mentu krolewski do trzymania Praw powinno observari.

Na co Imł Bishop kucawski reposuit ze nie tyllko per obligationem Characteru
sweego przez ktory tenetur morie pro Catholica Religione ale tez iuxta usum
innych Panstw a nawet Samey Hollandyi gdzie jest Summa Libertas religio-
nis; Religio dominans ma suum Primatum et Prerogativam, dopieroz
in Regno Catholico nalezy miec wzglod na preferency y praeudenyq. oney,
consequenter Officiali Dissidentes aequalem numerum nie powinni prater-
dewai z katholicami, ale chyba tyllko tolerantiam, quo ad exiguum osobliwie
w Prusakach kurlan czykach etc.

Potym zaszedł Consensus aby meliorowac y poprawienc w ten sens; Ne Offi-
ciali ex dissidentibus cum praedictis Catholicorum in tanto numero uti Ca-
tholici sint in Exercitu etc. Co potym approbatum.

Na koncu pomienionego Proiectu Juramenti przystozona byla Clausula

179
aby Hetmani na królym Sejmie przysięgali iako że przysięgę y Ojcum.
Tę przysięgę ujętiali, z kąd wszczęt się Selsus nie litośćch Gimmę użrzy
mania tej Causuli, ale im Im P. Wiewoda Podolski reprezentował żeby
to było inconueniens, którego się in Actis perpetuatis szędz potrzeba
odlęywać lwiatu defectus internos, wszak iezeli Satisfaciunt Przysiędze
to nato przysięgać nie trzeba, iezeli non satisfaciunt, to Instigator da Man-
dat de Perjurio, y dopominai się będzie privationem Officij.

Gręwy ex occasione Punktu gdzie jest wyrażono aby Hetmani podczas Ele-
kcji królów na Granicach z Wojskiem zostawali etc: intulerant nie którzy, że dla
tej racy nie trzeba aby byli Senatorami, bo by mieli pretext a sypstowania na
Pekuni etc.

Reposuit Im X Biskup, że dla tej samey racy nie trzeba aby byli y Szlachta,
czego im odigc niemożemy. A z tym syczył, nie wznowias tego, bo gdy by pro-
szło ad trutinam większo by podobno Rzeczpospolita z tego miała praju-
dicium, gdy by Hetmani w Izbie Poselskiej a nie w Senacie siedzieli.

Potym ~~zawieszony~~ po koncertaukach zgodzono się aby dotężyć: aby się
Hetmanom nie godziło się asystować. Elekcji sub quo unq demum prete-
xtu, ale stac na Granicach y tam stuchac Mandata unita Reipublice

Wniejono potym Pławy. Coby miał czynić Hetman, gdy by go do kilku
Proclw razem pozwano?

Odpowiedziano, że gdzie zawini, powinien się sprawić.

Subiunxit Im X Biskup: że przedtym ta naywiększa była nieporozumow-
ze Lepka pisata lurowe Prawa na Hetmanow, a nalecytey pitały Wojsko
nie powiderowata, y tak Wojsko nie pitałne wykroczało, y niestępnę,
Invidyę na Hetmanow sziggato. Toz y teraz pewnie będzie, iezeli Lepka
siebie samey nie opisze y nie postanowi pewnego funduszu Pławy, aby
Sotnierz miał pewne zastugi swoje. Co absolutę uczynić trzeba, iezeli
chcemy aby Traktat niniejszy miał lwey skutek. Iezeli to subsequetur
obawiac się nie trzeba, aby Hetmani za Cześć Wojskowej nie nale-
żąc do Kommissyi ani wydawania Hibernij mieli w Proclach mieć
Sprawy etc.

Na ostatek zgodziwszy się na pomienione Proiekta, oddano Sekretarzom
do przepisania po 3 Exemplane, które ex post podpisano.

A ponieważ Sobie umowili, że mieli niektóre Proiekta w Domu między
sobą uieć, tedy Jesyż do Poniedziatu na Osmę 2 rana.